0.0.1 māgandiyasuttam

- 1. evam me sutam: ekam samayam bhagavā kurūsu viharati kammāssadammam¹ nāma kurūnam nigamo bhāradvājagottassa brāhmaņassa agyāgāre tiņasantharake². atha kho bhagavā pubbanhasamayam nivāsetvā pattacīvaram ādāya kammāssadammam piņḍāya pāvisi. kammāssadamme piṇḍāya caritvā pacchābhattam piṇḍapātapaṭikkanto yenaññataro vanasaṇḍo tenupasaṅkami divāvihārāya. tam vanasaṇḍam ajjhogahetvā aññatarasmim rukkhamūle divāvihāram nisīdi.
- 2. atha kho māgandiyo³ paribbājako jaṅghāvihāraṃ anucaṅkamamāno anuvicaramāno yena bhāradvājagottassa brāhmaṇassa agyāgāraṃ tenupasaṅkami. addasā kho māgandiyo paribbājako bhāradvājagottassa brāhmaṇassa agyāgāre tiṇasantharakaṃ paññattaṃ, disvāna bhāradvājagottaṃ brāhmaṇaṃ etadavoca: 'kassa nvayaṃ bhoto bhāradvājassa agyāgāre tiṇasantharako paññatto. samaṇaseyyārūpaṃ maññeti.
- 3. atthi bho māgandiya samaņo gotamo sakyaputto sakyakulā pabbajito. tam kho pana bhavantam gotamam evam kalyāņo kittisaddo abbhuggato: 'itipi so bhagavā araham sammāsambuddho vijjācaraņasampanno sugato lokavidū anuttaro purisadammasārathī

¹kammāsadhammam (machasam, syā)

²tiṇasanthārake (machasaṃ)

pts page 502

³māgaṇḍiyo (syā, machasam)

satthā devamanussānam buddho bhagavā'ti. tassesā bhoto gotamassa seyyā paññattāti. duddiţţham vata bho bhāradvāja addasāma⁴ ye mayam tassa bhoto gotamassa bhūnahuno⁵ seyyam addasāmāti. 'rakkhassetam māgandiya vācam, rakkhassetam māgandiya vācam, bahū hi tassa bhoto gotamassa khattiyapanditāpi brāhmaṇapaṇḍitāpi gahapatipaṇḍitāpi samaṇapaṇḍitāpi abhippasannā vinītā ariye ñāye dhamme kusale'ti. sammukhā cepi mayam bhāradvāja tam bhavantam gotamam passeyyāma sammukhāpi nam vadeyyāma bhūnahano 3 Sī. Ma. Yu. bhūnahu. samaṇo gotamoti tam kissa hetu: evam hi no sutte ocaratīti. sace tam bhoto māgandiyassa agaru āroceyyametam⁶ samaṇassa gotamassāti. appossukko bhavam bhāradvājo vuttova nam vadeyyāti.

4. assosi kho bhagavā dibbāya sotadhātuyā visuddhāya atikkantamānusakāya⁷ bhāradvājagottassa brāhmaṇassa māgandiyena paribbājakena saddhim imam kathāsallāpam. atha kho bhagavā sāyanhasamayam paṭisallīnā vuṭṭhito yena bhāradvājagottassa brāhmaṇassa agyāgāram tenupasaṅkami. upasaṅkamitvā nisīdi⁸ paññatte⁹ tiṇasantharake. atha kho bhāradvājagotto brāhmaṇo yena bhagavā tenupasaṅkami. upasaṅkami-

⁴dvikkhattumudīranam (machasam)

⁵bhunahanassa (syā)

⁶ārocessāmitam (machasam); ārocessāmi tam (syā)

bjt page 290

⁷atikkantamānusikāya (sīmu, machasaṃ)

⁸nisīdibhagavā (machasaṃ)

⁹paññatteva (sīmu)

tvā bhagavatā saddhim sammodi, sammodanīyam katham sārānīyam vītisāretvā ekamantam nisīdi. mantam nisinnam kho bhāradvājagottam brāhmanam bhagavā etadavoca: 'ahu pana te bhāradvāja māgandiyena paribbajakena saddhim imamyeva tinasantharakam ārabbha kocideva kathāsallāpo'ti. evam vutte bhāradvājagotto¹⁰¹¹ brāhmaņo samviggo lomahatthajāto bhagavantam etadavoca: 'etadeva kho pana mavam bhoto qotamassa ārocetukāmā, atha ca pana bhavam gotamo anakkhātamyeva akkhāsīti. ayañca hidam¹² bhagavato bhāradvājagottena brāhmaņena saddhim antarā kathā vippakatā hoti. atha māgandiyo paribbājako janghāvihāram anucankamamāno anuvicaramāno vena bhāradvājagottassa brāhmanassa agvāgāram, vena bhagavā tenupasankami, upasankamitvā bhagavatā saddhim sammodi, sammodanīyam katham sārānīyam vītisāretvā ekamantam nisīdi. ekamantam nisinnam kho magandiyam paribbajakam bhagavā etadavoca. cakkhum kho māgandiya rūpārāmam rūparatam rūpasammuditam, tam tathāgatassa dantam guttam rakkhitam samvutam. tassa ca samvarāva dhammam deseti. idam nu te etam māgandiva sandhāva bhāsitam: 'bhūnahu samano gotamo'ti. etadeva kho pana me bho gotama sandhaya bhasitam: 'bhūnahu samano gotamo'ti. tam kissa hetu: evam hi no sutte ocaratīti.

_

¹⁰ bhāradvājo (sīmu)

¹¹ ayañca hi (machasam)

¹²ayañca hi (machasaṃ) pts page 503

- 5. sotam kho māgandiya saddārāmam saddaratam saddasammuditam. tam tathāgatassa dantam guttam rakkhitam samvutam. tassa ca samvarāya dhammam deseti. idam nu te etam māgandiya sandhāya bhāsitam: 'bhūnahu samano gotamo'ti. etadeva kho pana me bho gotama sandhāya bhāsitam: 'bhūnahu samano gotamo'ti. tam kissa hetu: evam hi no sutte ocaratīti.
- 6. ghānaṃ kho māgandiya gandhārāmaṃ gandharataṃ gandhasammuditaṃ. taṃ tathāgatassa dantaṃ guttaṃ rakkhitaṃ saṃvutaṃ. tassa ca saṃvarāya dhammaṃ deseti. idaṃ nu te etaṃ māgandiya sandhāya bhāsitaṃ: 'bhūnahu samaṇo gotamo'ti. etadeva kho pana me bho gotama sandhāya bhāsitaṃ: 'bhūnahu samaṇo gotamo'ti. taṃ kissa hetu: evaṃ hi no sutte ocaratīti.
- 7. jivhā kho māgandiya rasārāmā rasārattā rasasammuditā. sā tathāgatassa dantā guttā rakkhitā saṃvutā. tassā ca saṃvarāya dhammaṃ deseti. idaṃ nu te etaṃ māgandiya sandhāya bhāsitaṃ: 'bhūnahu samaṇo gotamo'ti. etadeva kho pana me bho gotama sandhāya bhāsitaṃ: 'bhūnahu samaṇo gotamo'ti. taṃ kissa hetu: evaṃ hi no sutte ocaratī'ti.
- 8. kāyo kho māgandiya phoṭṭhabbārāmo phoṭṭhabbarato phoṭṭhabbammudito. so tathāgatassa danto gutto rakkhito saṃvuto. tassa ca saṃvarāya dhammaṃ deseti. idaṃ nu te etaṃ māgandiya sandhāya bhāsitaṃ: 'bhūnahu samaṇo gotamo'ti. etadeva kho

pana me bho gotama sandhāya bhāsitam: 'bhūnahu samaņo gotamo'ti. tam kissa hetu: evam hi no sutte ocaratī'ti.

- 9. mano kho māgandiya dhammārāmo dhammarato dhammasammudito. so tathāgatassa danto gutto rakkhito saṃvuto. tassa ca saṃvarāya dhammaṃ deseti. idaṃ nu te etaṃ māgandiya sandhāya bhāsitaṃ: 'bhūnahu samaṇo gotamo'ti. etadeva kho pana me bho gotama sandhāya bhāsitaṃ: 'bhūnahu samaṇo gotamo'ti. taṃ kissa hetu: evaṃ hi no sutte ocaratī'ti.
- 10. taṃ kiṃ maññasi māgandiya idhekacco cakkhu-viññeyyehi rūpehi paricāritapubbo assa, iṭṭhehi kantehi manāpehi piyarūpehi kāmūpasaṃhitehi rajanīyehi. so aparena samayena rūpānaṃyeva samudayañca atthaṅgamañca assādañca ādīnavañca nissaraṇañca yathābhūtaṃ viditvā rūpataṇhaṃ pahāya rūpapariļāhaṃ paṭivinodetvā vigatapipāso ajjhattaṃ vūpasantacitto vihareyya. imassa pana te māgandiya kimassa vacanīyanti: na kiñci bho gotama.
- 11. tam kim maññasi māgandiya idhekacco sotaviññeyyehi saddehi paricāritapubbo assa, iţţhehi kantehi manāpehi piyarūpehi kāmūpasamhitehi rajanīyehi. so aparena samayena saddānamyeva samudayañca atthangamañca assādañca ādīnavañca nissaraṇañca yathā-

bhūtam viditvā saddatanham pahāya saddapariļāham paṭivinodetvā vigatapipāso ajjhattam vūpasantacitto vihareyya. imassa pana te māgandiya kimassa vacanīyanti: na kiñci bho gotama.

- 12. tam kim maññasi māgandiya idhekacco ghānaviññeyyehi gandhehi paricāritapubbo assa, itṭhehi kantehi manāpehi piyarūpehi kāmūpasamhitehi rajanīyehi. so aparena samayena gandhānamyeva samudayañca atthaṅgamañca assādañca ādīnavañca nissaraṇañca yathābhūtam viditvā gandhataṇham pahāya gandhaparilāham paṭivinodetvā vigatapipāso ajjhattam vūpasantacitto vihareyya. imassa pana te māgandiya kimassa vacanīyanti: na kiñci bho gotama.
- 13. tam kim maññasi māgandiya idhekacco jivhāviññeyyehi rasehi paricāritapubbo assa, itṭhehi kantehi manāpehi piyarūpehi kāmūpasamhitehi rajanīyehi. so aparena samayena rasānamyeva samudayañca atthangamañca assādañca ādīnavañca nissaraṇañca yathābhūtam viditvā rasataṇham pahāya rasaparilāham paṭivinodetvā vigatapipāso ajjhattam vūpasantacitto vihareyya. imassa pana te māgandiya kimassa vacanīyanti: na kiñci bho gotama.
- 14. tam kim maññasi māgandiya idhekacco kāyaviññeyyehi phoṭṭhabbehi paricāritapubbo assa, iṭṭhehi kantehi manāpehi piyarūpehi kāmūpasamhitehi rajanīyehi. so aparena samayena poṭṭhabbānamyeva samudayañca atthaṅgamañca assādañca ādīnavañca nissaraṇañca

yathābhūtam viditvā phoṭṭhabbatanham pahāya phoṭṭhabbapariļāham paṭivinodetvā vigatapipāso ajjhattam vūpasantacitto vihareyya. imassa pana te māgandiya kimassa vacanīyanti: na kiñci bho gotama.

aham kho pana magandiya pubbe agariyabhuto samāno pañcahi kāmagunehi samappito samangībhūto paricāresim. cakkhuviññevvehi rūpehi itthehi kantehi manāpehi piyarūpehi kāmūpasamhitehi rajanīyehi. sotaviññeyyehi saddehi itthehi kantehi manāpehi piyarūpehi kāmūpasamhitehi rajanīvehi, ghānaviñnevvehi gandhehi itthehi kantehi manapehi piyarupehi kamupasamhitehi rajanīyehi. jivhāviññevyehi rasehi itthehi kantehi manāpehi piyarūpehi kāmūpasamhitehi rajanīyehi. kāyaviññeyyehi photthabbehi itthehi kantehi manāpehi piyarūpehi kāmūpasamhitehi rajanīyehi. tassa mayham māgandiya tayo pāsādā ahesum: eko vassiko eko hemantiko eko gimhiko. so kho aham māgandiya vassike pāsāde vassike cattāro māse nippurisehi turiyehi paricārayamāno na hetthāpāsādam orohāmi. so aparena samayena kāmānamyeva samudayañca atthamgamañca assādañca ādīnavañca nissaranañca yathābhūtam viditvā kāmatanham pahāya kāmaparilāham pativinodetvā vigatapipāso ajjhattam vūpasantacitto viharāmi. so aññe satte passāmi kāmesu avītarāge kāmatanhāhi khajjamāne kāmaparilāhena paridayhamāne kāme patisevante. so tesam na pihemi. na tattha abhiramāmi. tam kissa hetu: yā havam māgandiva ratī aññatreva kāmehi aññatra akusalehi dhammehi api dibbam sukham samadhigayha

tiṭṭhati, tāya ratiyā ramamāno hīnassa na pihemi. na tattha abhiramāmi.

16. seyyathāpi māgandiya gahapati vā gahapatiputto vā addho mahaddhano mahābhogo pañcahi kāmaguņehi samappito samangībhūto paricāreyya. cakkhuviññevvehi rūpehi itthehi kantehi manāpehi pivarūpehi kāmūpasamhitehi rajanīyehi. sotaviñañeyyehi saddehi itthehi kantehi manapehi piyarupehi kamupasamhitehi rajanīyehi ghānaviññeyyehi gandhehi itthehi kantehi manāpehi piyarūpehi kāmūpasamhitehi rajanīyehi. jivhāviññevyehi rasehi itthehi kantehi manāpehi piyarūpehi kāmūpasamhitehi rajanīyehi. kāyaviññeyyehi photthabbehi itthehi kantehi manapehi piyarupehi kamupasamhitehi rajanīvehi, so kāvena sucaritam caritvā vācāya sucaritam caritvā manasā sucaritam caritvā kāyassa bhedā parammaranā sugatim saggam lokam upapajjeyya devānam tāvatimsānam sahavyatam. so tattha nandane vane accharāsanghaparivuto dibbehi pañcahi kāmagunehi samappito samangīto paricāreyya. so passeyya gahapatim vā gahapatiputtam vā pañcahi kāmagunehi samappitam samangībhūtam paricārayamānam, tam kim maññasi māgandiya, api nu so devaputto nandane vane accharāsanghaparivuto dibbehi pañcahi kāmagunehi samappito samangībhūto paricārayamāno amussa gahapatissa vā gahapatiputtassa vā piheyya mānusakānam vā pañcannam kāmaguņānam, mānusakehi vā kāmehi āvatteyyāti. no hidam bho gotama, tam kissa hetu: mānusakehi bho gotama

kāmehi dibbā kāmā abhikkantatarā paņītatarā cāti.

17. evameva kho aham māgandiya pubbe agāriyabhūto samāno pañcahi kāmagunehi samappito samangībhūto paricāresim: cakkhuviññevvehi rūpehi itthehi kantehi manāpehi pivarūpehi kāmūpasamhitehi rajanīvehi. sotaviñañevvehi saddehi itthehi kantehi manāpehi pivarūpehi kāmūpasamhitehi rajanīyehi. ghānaviññeyyehi gandhehi itthehi kantehi manapehi piyarupehi kamupasamhitehi rajanīvehi. jivhāviññevvehi rasehi itthehi kantehi manapehi piyarupehi kamupasamhitehi rajanīyehi. kāyaviññeyyehi photthabbehi itthehi kantehi manāpehi piyarūpehi kāmūpasamhitehi rajanīyehi. so aparena samayena kāmānamyeva samudayañca atthangamañca assādañca ādīnavañca nissaranañca vathābhūtam viditvā kāmatanham pahāya kāmaparilāham pativinodetvā vigatapipāso ajjhattam vūpasantacitto viharāmi, so aññe satte passāmi kāmesu avītarāge kāmatanhāhi khajjamāne kāmaparilāhena paridayhamāne kāme patisevante. so tesam na pihemi, na tattha abhiramāmi, tam kissa hetu: yā ha'yam māgandiva rati aññatreva kāmehi aññatra akusalehi dhammehi api dibbam sukham samadigayha titthati, tāva ratiyā ramamāno hīnassa na pihemi. na tattha abhiramāmi.

18. seyyathāpi māgandiya kuṭṭhī puriso arugatto pakkagatto kimīhi khajjamāno nakhehi vaṇamukhāni vip-

bjt page 294

patacchamāno aṅgārakāsuyā kāyaṃ paritāpeyya, tassa mittāmaccā ñātisālohitā bhisakkaṃ sallakattaṃ upaṭṭhāpeyyuṃ, tassa so bhisakko sallakatto bhesajjaṃ kareyya, so taṃ bhesajjaṃ āgamma kuṭṭhehi parimucceyya arogo assa sukhī serī sayaṃvasī yena kāmaṅgamo. so aññaṃ kuṭṭhiṃ purisaṃ passeyya arugattaṃ pakkagattaṃ kimīhi khajjamānaṃ nakhehi vaṇamukhāni vippatacchamānaṃ aṅgārakāsuyā kāyaṃ paritāpentaṃ. taṃ kiṃ maññasi māgandiya, 'api nu so puriso amussa kuṭṭhissa purisassa piheyya, aṅgārakāsuyā vā bhesajjapaṭisevanāya vā'ti. no hidaṃ bho gotama, taṃ kissa hetu: roge hi bho gotama sati bhesajjena karaṇīyaṃ hotī, roge asati bhesajjena karaṇīyaṃ na hotī'ti.

19. evameva kho aham māgandiya pubbe agāriyabhūto samāno pañcahi kāmaguņehi samappito samaṅgībhūto paricāresim. cakkhuviñneyyehi rūpehi iṭṭhehi kantehi manāpehi piyarūpehi kāmūpasamhitehi rajanīyehi. sotaviñaneyyehi saddehi iṭṭhehi kantehi manāpehi piyarūpehi kāmūpasamhitehi rajanīyehi. ghānaviñneyyehi gandhehi iṭṭhehi kantehi manāpehi piyarūpehi kāmūpasamhitehi rajanīyehi. jivhāviñneyyehi rasehi iṭṭhehi kantehi manāpehi piyarūpehi kāmūpasamhitehi rajanīyehi. kāyaviñneyyehi phoṭṭhabbehi iṭṭhehi kantehi manāpehi piyarūpehi kāmūpasamhitehi rajanīyehi. so aparena samayena kāmānamyeva samudayanca atthangamanca assādanca ādīnavanca nissaraṇanca yathābhūtam viditvā kāmataṇham pahāya kāmapariļāham paṭivinodetvā vigatapipāso ajjhattam vūpasantacitto

viharāmi. so aññe satte passāmi kāmesu avītarāge kāmataṇhāhi khajjamāne kāmapariļāhena pariḍayhamāne kāme paṭisevante. so tesaṃ na pihemi, na tattha abhiramāmi, taṃ kissa hetu yā ha'yaṃ māgandiya rati aññatreva kāmehi aññatra akusalehi dhammehi api dibbaṃ sukhaṃ samadigayha tiṭṭhati, tāya ratiyā ramamāno hīnassa na pihemi. na tattha abhiramāmi.

seyyathāpi māgandiya kutthī puriso arugatto pakkagatto kimīhi khajjamāno nakhehi vanamukhāni vippatacchamāno aṅgārakāsuyā kāyam paritāpeyya. tassa mittāmaccā ñātisālohitā bhisakkam sallakattam upatthāpeyyum. tassa so bhisakko sallakatto bhesajjam kareyya, so tam bhesajjam āgamma kutthehi parimuccevva. arogo assa sukhī serī savamvasī vena kāmańgamo. tamenam dve balavanto purisā nānābāhāsu gahetvā angārakāsum upakaddheyyum, tam kim maññasi māgandiya, api nu so puriso iti cīti ceva kāyam sannāmeyyā'ti. evam bho gotama. tam kissa hetu: 'asu hi bho gotama aggi dukkhasamphasso ceva mahābhitāpo ca mahāparilāhocā'ti. tam kim maññasi māgandiya, idāneva nu kho so aggi dukkhasamphasso ceva mahābhitāpo ca mahāparilāho ca, udāhu pubbepi so aggi dukkhasamphasso ceva mahābhitāpo ca mahāparilāho cāti. idāni ceva bho gotama so aggi dukkhasamphasso ceva mahābhitāpo ca mahāpariļāho ca. pubbepi so aggi dukkhasamphasso ceva mahābhitāpo ca mahāpariļāho ca, asuhi ca bho gotama kuţthī puriso arugatto pakkagatto kimīhi khajjamāno na-

pts page 507

khehi vaṇamukhāni vippatacchamāno upahatindriyo dukkhasamphasseyeva aggismim sukhamiti viparītasañnam paccalatthāti.

- 21. evameva kho māgandiya atītampi addhānam kāmā dukkhasamphassā ceva mahābhitāpā ca mahāpariļāhā ca. anāgatampi addhānam kāmā dukkhasamphassā ceva mahābhitāpā ca mahāpariļāhā ca, etarahipi paccuppannam addhānam kāmā dukkhasamphassā ceva mahābhitāpā ca mahāpariļāhā ca. ime ca māgandiya sattā kāmesu avītarāgā kāmatanhāhi khajjamānā kāmapariļāhena pariḍayhamānā upahatindriyā dukkhasamphassesveva¹³ kāmesu sukhamiti viparītasaññam paccalatthum.
- 22. seyyathāpi māgandiya kuṭṭhī puriso arugatto pak-kagatto kimīhi khajjamāno nakhehi vaṇamukhāni vip-patacchamāno aṅgārakāsuyā kāyaṃ paritāpeti. yathā yathā kho māgandiya asu kuṭṭhī puriso arugatto pakkagatto kimīhi khajjamāno nakhehi vaṇamukhāni vippatacchamāno aṅgārakāsuyā kāyaṃ paritāpeti, tathā tathāssa tāni vaṇamukhāni asucitarāni ceva honti duggandhatarāni ca pūtikatarāni ca. hoti ceva kāci sātamattā assādamattā yadidaṃ vaṇamukhānaṃ kaṇ-ḍūvanahetu.
- 23. evameva kho māgandiya sattā kāmesu avītarāgā kāmataṇhāhi khajjamānā kāmapariļāhena pariḍayha-

¹³dukkhasamphassesu yeva (machasam, syā)

mānā kāme paṭisevanti. yathā yathā kho māgandiya sattā kāmesu avītarāgā kāmataṇhāhi khajjamānā kāmapariļāhena pariḍayhamānā kāme paṭisevanti, tathā tathā tesaṃ sattānaṃ kāmataṇhā ceva pavaḍḍhati, kāmapariļāhena ca pariḍayhanti. hoti ceva kāci sātamattā assādamattā yadidaṃ pañca kāmaguṇe paṭicca.

24. tam kim maññasi māgandiya: api nu te dittho vā suto vā rājā vā rājamahāmatto vā pancahi kāmagunehi samappito samangibhūto paricārayamāno kāmatanham appahāya kāmaparilāham appativinodetvā vigatapipāso ajjhattam vūpasantacitto vihāsi vā, viharati vā, viharissati vāti. no hidam bho gotama. sādhu māgandiya, mayāpi kho etam māgandiya neva dittham na sutam rājā vā rājamahāmatto vā pañcahi kāmagunehi samappito samangībhūto paricāravamāno kāmatanham appahāva kāmaparilāham appativinodetvā vigatapipāso ajjhattam vūpasantacitto vihāsi vā, viharati vā, viharissati vā. atha kho māgandiya ye hi keci samanā vā brāhmanā vā vigatapipāsā ajjhattam vūpasantacittā vihamsu¹⁴ vā, viharanti vā, viharissanti vā. sabbe te kāmānamyeva samudayañca atthangamañca assādañca ādīnavañca nissaranañca yathābhūtam viditvā kāmatanham pahāya kāmaparilāham pativinodetvā vigatapipāsā ajjhattam vūpasantacittā vihamsu vā, viharanti vā, viharissanti vāti.

pts page 508

¹⁴vihariṃsu (sīmu); vihāsuṃ (machasaṃ)

bjt page 298

25. atha kho bhagavā tāyam velāyam imam udānam udānesi:

ārogyaparamā lābhā, nibbānam paramam sukham; aṭṭhaṅgiko ca maggānam, khemam amatagāminanti.

26. evam vutte māgandiyo paribbājako bhagavantam etadavoca : 'acchariyam bho gotama, abbhutam bho gotama, yāva subhāsitancidam bhotā gotamena:

ārogyaparamā lābhā, nibbānam paramam sukha'nti.

27. mayāpi kho etam bho gotama sutam pubbakānam paribbājakānam ācariyapācariyānam bhāsamānānam:

ārogyaparamā lābhā, nibbānam paramam sukha'nti.

- 28. tayidam bho gotama sametīti.
- **29.** yampana te etam māgandiya sutam pubbakānam paribbājakānam ācariyapācariyānam bhāsamānānam:

ārogyaparamā lābhā,

pts page 509

nibbānam paramam sukha'nti.

- **30.** 'katamantam ārogyam, katamantam nibbāna'nti. evam vutte māgandiyo paribbājako sakāneva sudam gattāni pāṇinā anomajjati. idantam bho gotama ārogyam, idantam nibbānam. aham hi bho gotama etarahi arogo sukhī, na mam kiñci ābādhayatī'ti.
- seyyathāpi māgandiya jaccandho puriso, so na passeyya kanhasukkāni rūpāni, na passeyya nīlakāni rūpāni, na passevva pītakāni rūpāni, na passevva lohitakāni rūpāni, na passeyva manietthakāni¹⁵ rūpāni, na passevva samavisamam, na passevva tārakarūpāni, na passeyya candimasuriye, so suneyya cakkhumato bhāsamānassa: 'chekam vata bho odātam vattham abhirūpam nimmalam sucinti¹⁶. so odātapariyesanam careyya. tamenam aññataro¹⁷ puriso telamasikatena¹⁸ sāhulacīvarena¹⁹²⁰ vañcevva: idante amho purisa odātam vattham abhirūpam nimmalam sucinti. so tam patiganheyya, patiggahetvā pārupeyya, pārupitvā attamano attamanavācam nicchārevva: 'chekam vata bho odātam vattham abhirūpam nimmalam suci'nti. tam kim maññasi māgandiya, api nu so jaccandho puriso jānanto passanto amum telamasikatam sāhulacī-

¹⁵mañjitthakāni (machasam)

¹⁶sucīti (machasaṃ)

¹⁷tamenaññataro (sīmu)

¹⁸telamalikatena (macasaṃ)

¹⁹sāhulīcīrena (machasam)

²⁰sāhulīcīrena (machasam)

varam paṭigaṇheyya, paṭiggahetvā pārupeyya, pārupitvā attamano attamanavācaṃ nicchāreyya: 'chekaṃ vata bho odātaṃ vatthaṃ abhirūpaṃ nimmalaṃ suci'nti, udāhu cakkhumato saddāyāti. ajānanto hi bho gotama apassanto so jaccandho puriso amuṃ telamasikataṃ sāhuļacīvaraṃ paṭigaṇheyya, paṭiggahetvā pārupeyya, pārupitvā attamano attamanavācaṃ nicchāreyya: chekaṃ vata bho odātaṃ vatthaṃ abhirūpaṃ nimmalaṃ sucinti, cakkhumate saddhāyāti. evameva kho māgandiya aññatitthiyā paribbājakā andhā acakkhukā, ajānantā ārogyaṃ, apassantā nibbānaṃ. atha ca pani'maṃ gāthaṃ bhāsanti.

ārogyaparamā lābhā, nibbānam paramam sukha'nti.

32. pubbakehesā māgandiya arahantehi sammāsambuddhehī gāthā bhāsitā.

ārogyaparamā lābhā, nibbānam paramam sukham; aṭṭhaṅgiko ca maggānam, khemam amatagāminanti.

33. sā etarahi anupubbena puthujjanagatā. ayam kho pana māgandiya kāyo rogabhūto gaṇḍabhūto sallabhūto aghabhūto ābādhabhūto. so tvaṃ imaṃ kāyaṃ rogabhūtaṃ gaṇḍabhūtaṃ sallabhūtaṃ aghabhūtaṃ ābā-

dhabhūtam 'idam tam bho gotama ārogyam idam tam nibbāna'nti vadesi. tam hi te māgandiya ariyam cakkhum natthi yena tvam ariyena cakkhunā ārogyam jāneyyāsi, nibbānam passeyyāsīti.

- **34.** evam pasanno aham bhoto gotamassa, pahoti me bhavam gotamo tathā dhammam desetum, yathāham ārogyam jāneyyam, nibbānam passeyya'nti.
- 35. seyyathāpi māgandiya jaccandho puriso, so na passeyya kaṇhasukkāni rūpāni, na passeyya nīlakāni rūpāni, na passeyya pītakāni rūpāni, na passeyya lohitakāni rūpāni, na passeyya mañjeṭṭhakāni rūpāni, na passeyya samavisamam, na passeyya tārakarūpāni, na passeyya candimasuriye, tassa mittāmaccā ñātisāļohitā bhisakkam sallakattam upaṭṭhāpeyyum. tassa so bhisakko sallakatto bhesajjam kareyya. so tam bhesajjam āgamma na cakkhūni uppādeyya, na cakkhūni visodheyya. tam kim mañnasi māgandiya, nanu so vejjo yāvadeva kilamathassa vighātassa bhāgī assā'ti. evam bho gotama.
- **36.** evameva kho māgandiya ahañceva²¹ te dhammaṃ deseyyaṃ idantaṃ ārogyaṃ, idantaṃ nibbānanti. so tvaṃ ārogyaṃ na jāneyyāsi, nibbānaṃ na passeyyāsi. so mamassa kilamatho, sā mamassa vihesā'ti.

bjt page 302

²¹ahañce (machasaṃ)

pts page 511

- **37.** evam pasanno aham bhoto gotamassa, pahoti me bhavam gotamo tathā dhammam desetum, yathāham ārogya jāneyyam nibbānam passeyyanti.
- seyyathāpi māgandiya jaccandho puriso so na passevya kanhasukkāni rūpāni, na passeyya nīlakāni rūpāni, na passeyya pītakāni rūpāni, na passeyya lohitakāni rūpāni, na passeyya manjetthakāni rūpāni, na passeyya samavisamam, na passeyya tārakarūpāni, na passeyya candimasuriye. so suneyya cakkhumato bhāsamānassa 'chekam vata bho odātam vattham abhirūpam nimmalam suci'nti. so odātapariyesanam careyya. tamenaññataro puriso telamasikatena sāhuļacīvarena²² vañcevva, idante ambho purisa odātam vattham abhirupam nimmalam sucinti. so tam patiganheyya, patiggahetvā pārupeyya. tassa mittāmaccā ñātisālohitā bhisakkam sallakattam upatthāpeyyum. tassa so bhisakko sallakatto bhesajjam kareyya: uddhavirecanam²³ adhovirecanam añjanam paccañjanam natthukammam. so tam bhesajjam āgamma cakkhūni uppādevva, cakkhūni visodhevva. tassa saha cakkhuppādā vo amusmim telamasikate sāhulacīvare chandarāgo, so pahīyetha. tañca nam purisam amittatopi daheyya. paccatthikatopi daheyya. api ca jīvitā voropetabbam maññeyya, 'dīgharattam vata bho aham iminā purisena telamasikatena sāhulacīvarena nikato vañcito paluddho. 'idante ambho purisa odātam vat-

²²sāhulacīrena (machasam)

²³uddham virecanam (machasam)

tham chekam abhirūpam²⁴ nimmalam sucinti.

- 39. evameva kho māgandiya ahañceva te dhammam deseyyam: 'idantam ārogyam, idantam nibbāna'nti. so tvam ārogyam jāneyyāsi, nibbānam passeyyāsi. tassa te saha cakkhuppādā yo pañcasupādānakkhandhesu chandarāgo, so pahīyetha, api ca te evamassa dīgharattam vata bho aham iminā cittena nikato vañcito paluddho,aham hi rūpamyeva upādiyamāno upādiyim, vedanamyeva upādiyamāno upādiyim, sannamyeva upādiyamāno upādiyim, sannamyeva upādiyamāno upādiyim, vinnānamyeva upādiyamāno upādiyim, tassa me upādānapaccayā bhavo, bhava paccayā jāti, jātipaccayā jarāmaranam sokaparidevadukkhadomanassupāyāsā sambhavanti. evametassa kevalassa dukkhakkhandhassa samudayo hotī'ti.
- **40.** evam pasanno aham bhoto gotamassa: pahoti me bhavam gotamo tathā dhammam desetum, yathāham imamhā āsanā anandho vuṭṭhaheyya'nti.
- **41.** tena hi tvaṃ māgandiya sappurise bhajeyyāsi, yato kho tvaṃ māgandiya sappurise bhajissasi, tato tvaṃ māgandiya saddhammaṃ sossasi. yato kho tvaṃ māgandiya saddhammaṃ sossasi, tato tvaṃ māgandiya dhammānudhammaṃ paṭipajjissasi. yato kho tvaṃ

pts page 512

²⁴vatthaṃ abhirūpaṃ (machasaṃ, pts)

bjt page 304

māgandiya dhammānudhammam paṭipajjissasi, tato tvaṃ māgandiya sāmaṃyeva ñassasi, sāmaṃ dakkhisi²⁵. ime rogā gaṇḍā sallā, idha rogā gaṇḍā sallā aparisesā nirujjhanti, tassa me upādānanirodhā bhavanirodho, bhavanirodhā jātinirodho, jātinirodhā jarāmaraṇaṃ sokaparidevadukkhadomanassupāyāsā nirujjhanti, evametassa kevalassa dukkhakhandhassa nirodho hotī'ti.

- 42. evam vutte māgandiyo paribbājako bhagavantam etadavoca: abhikkantam bho gotama abhikkantam bho gotama, seyyathāpi bho gotama nikkujjitam vā ukkujjeyya, paṭicchannam vā vivareyya, mūļhassa vā maggam ācikkheyya' andhakāre vā telapajjotam dhāreyya, 'cakkhumanto rūpāni dakkhintī'ti, evamevam bhotā gotamena anekapariyāyena dhammo pakāsito. esāham bhavantam gotamam saraṇam gacchāmi dhammanca bhikkhusanghanca. labheyyāham bhoto gotamassa santike pabbajjam, labheyyam upasampada'nti.
- **43.** yo kho māgandiya aññatitthiyapubbo imasmim dhammavinaye ākaṅkhati pabbajjam, ākaṅkhati upasampadam, so cattāro māse parivasati, catunnam māsānam accayena āraddhacittā bhikkhū pabbājenti, upasampādenti bhikkhubhāvāya. api ca mettha puggalacemattatā viditāti.

²⁵dakkhissasi (machasaṃ, sīmu) pts page 513

- 44. sace bhante aññatitthiyapubbā imasmim dhammavinaye ākaṅkhantā pabbajjam ākaṅkhantā upasampadam, cattāro māse parivasanti, catunnam māsānam accayena āraddhacittā bhikkhū pabbājenti. upasampādenti bhikkhubhāvāya. aham cattāri vassāni parivasissāmi. catunnam mam vassānam accayena āraddhacittā bhikkhū pabbājentu, upasampādentu bhikkhubhāvāyāti.
- 45. alattha kho māgandiyo paribbājako bhagavato santike pabbajjam, alattha upasampadam. acirūpasampanno kho panāyasmā māgandiyo eko vūpakattho appamatto ātāpī pahitatto viharanto na cirasseva yassatthāya kulaputtā sammadeva agārasmā anagāriyam pabbajanti, tadanuttaram brahmacariyapariyosānam dittheva dhamme sayam abhiñnā sacchikatvā upasampajja vihāsi. khīnā jāti, vusitam brahmacariyam, katam karanīyam, nāparam itthattāyāti abbhañnāsi. aññataro ca kho panāyasmā māgandiyo arahatam ahosīti.

bjt page 306

bit page 308